

ת"פ 28810/09/16 - מדינת ישראל נגד מוהנד חאג יחיא

בית משפט השלום בנתניה

ת"פ 28810-09-16 מדינת ישראל נ' חאג יחיא(עציר)

בפני
בעניין: כבוד השופט עמית פרייז
מדינת ישראל

המאשימה

נגד

מוהנד חאג יחיא (עציר)

הנאשם

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בחמש עבירות של גניבת רכב בצוותא ובעבירה של הפרת הוראה חוקית. זאת בשלושה אירועים שיפורטו להלן על פי סדר התרחשות הדברים.

האירוע הראשון התרחש בחודש אוגוסט 2016. הנאשם ואנשים נוספים התפרצו בשעת לילה לשלושה כלי רכב חונים בפתח תקוה, באמצעות שבירת חלונות, והניעו אותם, בכך שחיברו מחשב רכב חיצוני למערכות ההנעה של כלי הרכב, ובכלל מעשים אלה גרמו להם נזק, ללא שבוצע אומדן או פירוט לכך. בהמשך נעו בשיירה שבראשה הנאשם נוהג באחד מכלי הרכב הגנובים. לאחר מרדפים אחריהם, ננטשו שלושת כלי הרכב על ידי הנאשם וחבריו.

האירוע השני התרחש בחודש ספטמבר 2016. הנאשם ואחרים נסעו בשני כלי רכב שנגנבו ממשפחה אחת, לאחר שחלק מחבריו פרצו השכם בבוקר האירוע לבית אותה משפחה באבן יהודה, גנבו משם את מפתחות כלי הרכב, ובאמצעותם הניעו את שני כלי הרכב. גם כאן הנאשם נהג ברכב הראשון בשיירה. כלי הרכב אותרו בפעילות משולבת של איתוראן והמשטרה, ובעקבות זאת הנאשם נעצר במחסום צופים.

האירוע השלישי התרחש בחודש מרץ 2017. המדובר בהפרת תנאי השחרור של הנאשם בהם שהה במסגרת ההליכים שנפתחו בעקבות מעצרו לעיל. בעקבות ההפרה נעצר הנאשם מחדש, ומאז נמצא במעצר.

אין חולק כי עיקר חומרת מעשיו של הנאשם נעוצה בעבירות גניבות כלי הרכב שביצע. המדובר בעבירות רכוש חמורות, המהוות מכת מדינה של ממש, אשר גורמת לנזקים הן לקורבנות הישירים, והן לכלכלת המדינה ע"י העלאת פרמיות הביטוח. לא אחת הגנבים אינם מתגלים, ואם מתגלים, הרי לא אחת הדבר מתרחש לאחר זמן עת כלי הרכב נעלמו לבלי שוב. כמו כן, ככל שבכל זאת יש גילוי של הגנבים בעודם בכלי הרכב הגנובים, לא אחת אלה נמלטים בנהיגה פרועה, דבר המהווה סיכון לשלום הציבור.

עם זאת במקרה זה חלק ניכר מהנזקים הפוטנציאליים לא התממש. כל כלי הרכב אותרו בסמוך לאחר גניבתם. במקרה הראשון אמנם התרחש מרדף, כאשר מן הסתם אגב כך הנאשם לא נהג בזהירות הנדרשת, אך מבלי שצויינו עבירות תעבורה ספציפיות. במקרה השני אף לא התרחש מרדף. בד בבד, במקרה הראשון נגרמו נזקים לכלי הרכב אגם פריצתם לצורך הגניבה. מכל מקום, ברור כי הנאשם וחבריו לא הפיקו תועלת של ממש ממעשיהם, שהרי לא הצליחו לממש את כלי הרכב או דבר מה מתכולתם.

לצד זאת, לאירועים ישנן נסיבות לחומרה בהיבטים אחרים. הנאשם פעל הלכה למעשה במסגרת חוליה של גנבי כלי רכב. לא מדובר בגניבות ספונטניות, אלא בפעולות מתוכננות. לפחות ביחס לאירוע הראשון, ישנו תחכום מסוים עת נעשה שימוש בכלי פריצה משוכלל של מחשב ייעודי לגניבות כלי רכב. בנוסף, לנאשם היה תפקיד מוגדר במסגרת האירועים, עת שימש כנהג מוביל בשיירה. בנוסף, בכל אירוע נגנבו יותר מרכב אחד, כאשר סך הכל מדובר במספר לא מבוטל של 5 כלי רכב שנגנבו.

באשר מדובר בסדרת מעשים, לא רחוקים בזמן זה מזה, עם דפוסי פעילות דומים, סבורני כי יש לקבוע מתחם אחד לכלל עבירות הרכב, מבלי לשכוח שמדובר בשני אירועים שונים. בקביעת המתחם יש להתחשב בהיבטים לקולא ולחומרא של אירועים אלה כפי שפורטו לעיל, והיותם חלק מתופעה שצויינה. כן יש להתחשב בפסיקה נוהגת שרק חלק ממנה הוצג על ידי הצדדים, כאשר לרוב בגין עבירה של גניבת רכב פרטי יחיד ללא עבירות נלוות וכאשר הרכב נתפס, נקבע רף תחתון של קרוב לשנת מאסר בפועל. על כן, סבורני כי יש לקבוע בענייננו מתחם כולל של מאסר בפועל שנע בין 30 ל-60 חודשי מאסר בפועל. לצד זאת, מאסר מותנה משמעותי, עם אפשרות לשלב רכיבים כספיים ופסילת רישיון נהיגה.

באשר להפרת הוראה חוקית, הרי שהדבר מלמד על זלזול בהוראת העוסקים באכיפת החוק, אדרבא שעסקינן כאן בבית המשפט. מעבר לכך, מדובר בהפרת אמון שניתנה בנאשם כך ששוחרר לחלופת מעצר למרות עבירות הרכוש החמורות שביצע. עם זאת, אגב הפרת ההוראה החוקית, ובאופן לא מובן מאליו, הנאשם לא ביצע כל עבירות נוספות. נוכח האמור, לעניין זה, יש מקום לקביעת מתחם שתחילתו במאסר על תנאי, וסופו ב-6 חודשי מאסר בפועל בשילוב מאסר על תנאי, עם אפשרות שילוב רכיבים כספיים.

עתה אפרט את השיקולים שלאחר קביעת המתחמים לעיל.

ראשית, יש לזקוף לזכות הנאשם את הודאתו, המהווה נטילת אחריות וחיסכון בזמן.

בנוסף, יש להביא בחשבון שעברו הפלילי זניח למדי.

עוד יש להביא בחשבון שהנאשם היה ברף העליון של קטגוריית הבגירים הצעירים בעת העבירות המרכזיות, שהרי היה אז בן סביב ל-21 שנים.

בנוסף, הנאשם נפגע בחירותו בגין הליך עוד טרם הושב למעצר, עת לאחר ארבעה ימים במעצר של ממש, שוחרר בתנאים מגבילים, כאשר כעולה מתיק המעצרים, מדובר במעצר בית מלא במשך כארבעה חודשים וחצי, ולאחר מכן עוד כחודש וחצי במעצר בית שכלל יציאה לטיפול. כאמור, הנאשם נעצר בעקבות הפרת תנאי השחרור, וכך שילם מחיר עונשי של ממש בגין הפרת ההוראה החוקית.

עוד מסתבר, בעיקר מהתסקיר שהוגש, כי לנאשם נסיבות משפחתיות קשות, אשר הובילו אותו מגיל נוער לצריכה משמעותית של סמים, לרבות סמים קשים, ולקשרים שוליים. ניסיון לשלבו בהליכי טיפול במסגרת שחרורו בתנאים מגבילים לווה מלכתחילה בקשיים, כאשר בנוסף, כפי שצויין, כעבור תקופה קצרה יחסית נעצר הנאשם מחדש.

יחד עם זאת, מאז מעצרו המחודש הנאשם מגלה סימני שיקום משמעותיים, עת השתלב בהצלחה בטיפול במסגרת שב"ס, אשר עודנו נמשך, אך נראה שהנאשם התקדם בו, ואף מוסר בדיקות שתן נקיות לגילוי תוצרי שימוש בסמים. בד בבד, שירות המבחן סבור כי השלמת הטיפול נדרשת במסגרת שב"ס, ואין כל מקום לעשות כן בקהילה טיפולית כזו או אחרת.

למותר לציין כי נוכח רקע החיים הקשה, המתבטא גם היום, כעולה מהתסקיר, בהעדר מסגרת משפחתית תומכת של ממש, וכאשר עסקינן בנאשם צעיר בגילו, הרי כל עוד לא הושלם השיקום, קיים סיכון מסוים שמא ישוב לסורו לאחר שחרורו. ודוק, ברור שכברת הדרך המשמעותית בה צעד הנאשם במסגרת השיקום הפחיתה מאד את הסיכון, אולם הסיכון טרם עבר מהעולם כל עוד לא יושלם השיקום.

בשים לב לכל האמור, סברתי כי יש מקום להקל בעונשו של הנאשם בהיבט המאסר בפועל, אך לא על דרך חריגה לקולא ממתחם המאסר בפועל שצויין בגין עיקר מעשיו, אלא על דרך גזירת עונשו של הנאשם ברף התחתון של מתחם זה. לצד זאת מאסר מותנה משמעותי ביחס לעבירות הרכוש החמורות, ונמוך יותר ביחס להפרת ההוראה החוקית ועבירות רלבנטיות נוספות.

סבורני כי יש מקום להטיל על הנאשם גם ענישה כספית ממשית. זאת בכדי לבטא את העיקרון לפיו בעבירות רכוש יש לשגר מסר מרתיע לפיו העבירה לא משתלמת בכל מקרה בהיבט הכלכלי, כך שגם אם העבריין לא הפיק כל תועלת כלכלית ממעשיו, עדיין ינזק בכיסו, כך שבמאזן הכולל יצא מופסד. אדרבא, שבענייננו גרם הנאשם נזקים לכלי הרכב באירוע הראשון. עם זאת לא אמצה את הדין עם הנאשם בהיבט זה נוכח יתרת מאסרו הצפויה, לצד מצבו המשפחתי הקשה.

סבורני כי נוכח הנהיגה הלא זהירה מצד הנאשם באירוע הראשון, ומשדובר בעבירות רכוש שבוצעו תוך ניצול מיומנות נהיגה, הרי שיש מקום לפסילה בפועל של רישיון הנהיגה, ולתקופה משמעותית. עם זאת, כעולה מתיק המעצרים, עוד מיום 12/9/16, משמע בעת שהנאשם היה משוחרר, נפסל רישיון הנהיגה שלו, כשהחלטה זו לא שונתה בהמשך. כמובן שיש מקום לניכוי פסילה מתמשכת זו, אולם רק ככל שהדבר רלבנטי לתקופה שטרם מעצרו המחודש.

בשים לב לכל האמור, אני דן את הנאשם לעונשים הבאים:

- א. מאסר בפועל של 30 חודשים, החל מיום מעצרו הנוכחי 13/3/17, ובניכוי ימי מעצר קודמים - 2/9/16 עד 5/9/16.
- ב. מאסר על תנאי של 12 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא שלא יעבור כל עבירה שעניינה גניבת רכב.
- ג. מאסר על תנאי של 6 חודשים למשך 3 שנים מיום שחרורו ממאסר, והתנאי הוא של יעבור כל עבירה שעניינה פריצה לרכב, או חבלה ברכב במזיד, או נהיגה פוחזת של רכב, או הפרת הוראה חוקית מכל סוג שהוא.
- ד. קנס בסך של 3,000 ₪, כאשר 2,000 ₪ ממנו ישולמו באמצעות הפיקדון בסך זה שהופקד בתיק מ"י 1475-09-16. יתרת הקנס תשולם עד ליום 15/4/18, ואם לא תשולם ירצה הנאשם מאסר תמורת קנס של 10 ימים.
- ה. פסילת רישיון נהיגה לתקופה של שנה החל ממועד שחרורו של הנאשם ממאסר, ובניכוי ימי פסילה קודמים - 12/9/16 עד 12/3/17.

ניתן צו להשמדת המוצג- כלים לפריצת רכב, כמפורט בדברי ב"כ המאשימה בסיפת טיעונו.

זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בלוד תוך 45 ימים משימוע גזר הדין.

ניתן בלשכה, בהעדר הצדדים, היום 15/01/2018. שימוע יתבצע במעמד הצדדים במועד שתואם מראש.